

Rada
Európskej únie

V Bruseli 8. septembra 2025
(OR. en)

12015/25

Medziinštitucionálny spis:
2025/0651(NLE)

LIMITE

JAI 1140
ASILE 70
MIGR 277
COEST 615

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: ODPORÚČANIE RADY týkajúce sa koordinovaného prístupu
k postupnému ukončeniu dočasnej ochrany vysídlených osôb z Ukrajiny

ODPORÚČANIE RADY

Z ...

**týkajúce sa koordinovaného prístupu k postupnému ukončeniu dočasnej ochrany
vysídlených osôb z Ukrajiny**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292 v spojení
s článkom 78 ods. 1 a článkom 79 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dočasná ochrana vysídlených osôb z Ukrajiny, ktoré sa nemôžu vrátiť do svojej krajiny alebo regiónu pôvodu z dôvodu ruskej útočnej vojny voči Ukrajine, zavedená vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/382¹ a predĺžená vykonávacími rozhodnutiami Rady (EÚ) 2023/2409², (EÚ) 2024/1836³ a (EÚ) 2025/1460⁴, platí do 4. marca 2027. Hoci je dôkazom solidarity Únie s ukrajinským ľudom, táto ochrana je dočasná zo svojej podstaty. Preto je potrebné, aby sa pre prípad, keď budú na Ukrajine priaznivé podmienky na ukončenie dočasnej ochrany, pripravilo postupné, udržateľné a dobre koordinované ukončenie tohto postavenia, a to s prihliadnutím na kapacity a potreby Ukrajiny v oblasti rekonštrukcie.

¹ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022, ktorým sa konštatuje skutočnosť, že došlo k hromadnému prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny v zmysle článku 5 smernice 2001/55/ES, a zavádza sa dočasná ochrana (Ú. v. EÚ L 71, 4.3.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

² Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2023/2409 z 19. októbra 2023, ktorým sa predlžuje dočasná ochrana zavedená vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2022/382 (Ú. v. EÚ L, 2023/2409, 24.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

³ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2024/1836 z 25. júna 2024, ktorým sa predlžuje dočasná ochrana zavedená vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2022/382 (Ú. v. EÚ L, 2024/1836, 3.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

⁴ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2025/1460 z 15. júla 2025, ktorým sa predlžuje dočasná ochrana zavedená vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2022/382 (Ú. v. EÚ L, 2025/1460, 24.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj).

- (2) V rámci diskusií o budúcnosti a ukončení dočasnej ochrany vyzvali členské štáty na koordinovaný prístup na úrovni Únie. Na základe skúseností členských štátov po aktivácii dočasnej ochrany stanovenej v smernici Rady 2001/55/ES⁵ je nevyhnutné zaručiť, aby za tento proces spoločne niesli zodpovednosť na úrovni Únie všetky členské štáty.
- (3) Jedným z cieľov aktivácie dočasnej ochrany stanovenej v smernici 2001/55/ES v kontexte ruskej útočnej vojny voči Ukrajine bolo zabrániť preťaženiu azylových systémov členských štátov a ich neschopnosti spracúvať veľký počet žiadostí o medzinárodnú ochranu bez toho, aby to malo nepriaznivé účinky na účinnosť ich fungovania, a to v záujme osôb, ktoré žiadajú o ochranu. Uvedený cieľ má naďalej kľúčový význam pri plánovaní postupného ukončenia dočasnej ochrany pre uvedené osoby. Okrem toho Ukrajina bude aj v mierovej situácii potrebovať čas na obnovenie svojej kapacity, aby mohla všetky osoby vysídlené v dôsledku vojny prijať späť. S cieľom podporiť Ukrajinu v jej úsilí o reintegráciu vysídlených osôb je preto dôležité, aby bol proces postupného ukončenia riadený pružne, postupne a s ohľadom na individuálnu situáciu dotknutých osôb. V rámci uvedeného procesu postupného ukončenia by sa teda mali uspokojiť potreby osôb, ktoré v súčasnosti využívajú dočasnú ochranu v Únii, ako aj potreby Ukrajiny, pričom by sa mala zachovať integrita azylových systémov členských štátov.

⁵ Smernica Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov (Ú. v. ES L 212, 7.8.2001, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj>).

- (4) Mnoho osôb vysídlených z Ukrajiny a s poskytnutou dočasnou ochranou sú v Únii už niekoľko rokov a integrovali sa do hostiteľských spoločností tým, že sa naučili ich jazyky, našli si zamestnanie a začali sa vzdelávať. Ak je to už možné podľa vnútroštátneho práva alebo administratívnej praxe, členské štáty by mali využiť každú príležitosť na to, aby uvedeným osobám umožnili prechod na vnútroštátne právne postavenie, ktoré lepšie odráža ich aktuálnu situáciu v Únii, ak spĺňajú podmienky na pokračovanie oprávneného pobytu z iných dôvodov. Takéto vnútroštátne právne postavenia môžu zahŕňať napríklad povolenia na pobyt na základe zamestnania, samostatne zárobkovej činnosti, odbornej prípravy alebo vzdelávania a výskumnej činnosti, rodinných alebo iných dôvodov alebo povolenia na pobyt na osobitné účely. Členské štáty by preto mali podporovať a uľahčovať prechod z dočasnej ochrany poskytovaním jasných informácií, ktoré dotknutým osobám pomôžu pochopiť výhody a práva, ktoré im uvedené iné vnútroštátne právne postavenia poskytujú v porovnaní s dočasnou ochranou alebo inými formami medzinárodnej ochrany.

- (5) S cieľom podporiť prechod osôb s poskytnutou dočasnou ochranou na iné právne postavenie a poskytnúť im za bezprecedentných okolností alternatívnu možnosť, ako aj s cieľom zaistiť kontinuitu a zabrániť neoprávneným pobytom by členské štáty mali umožniť osobám s poskytnutou dočasnou ochranou najmä v prípadoch, keď nemusia existovať možnosti získať vnútroštátne postavenie, a ktoré by inak spĺňali podmienky na iné postavenie podľa práva Únie, aby požiadali o povolenia podľa smerníc Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/801⁶, (EÚ) 2021/1883⁷ a (EÚ) 2024/1233⁸. Povolenia podľa uvedených smerníc sú možné za predpokladu, že dotknutým osobám sa v súčasnosti neposkytuje dočasná ochrana v Únii. Členské štáty by preto mali čo najskôr, najneskôr však v čase podania žiadosti o povolenie, informovať osoby s poskytnutou dočasnou ochranou o rozdiely medzi právami udelenými na základe postavenia dočasnej ochrany a právami udelenými na základe uvedených smerníc. Členské štáty by ich mali takisto čo najskôr, najneskôr však v čase podania žiadosti, informovať o tom, že nemôžu súčasne požívať dočasnú ochranu a získať povolenie podľa uvedených smerníc.

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/801 z 11. mája 2016 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely výskumu, štúdií, odborného vzdelávania, dobrovoľníckej služby, výmenných programov žiakov alebo vzdelávacích projektov a činnosti aupair (Ú. v. EÚ L 132, 21.5.2016, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj>).

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1883 z 20. októbra 2021 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania a o zrušení smernice Rady 2009/50/ES (Ú. v. EÚ L 382, 28.10.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1233 z 24. apríla 2024 o jednotnom postupe vybavovania žiadostí o jednotné povolenie na pobyt a zamestnanie na území členského štátu pre štátnych príslušníkov tretích krajín a o spoločnom súbore práv pracovníkov z tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte (Ú. v. EÚ L, 2024/1233, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1233/oj>).

- (6) Aby boli členské štáty pripravené na postupné ukončenie dočasnej ochrany aktivovanej vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2022/382, je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa návrat domov na Ukrajinu s cieľom reintegrácie uskutočnil riadnym a humánnym spôsobom a aby sa zohľadnili rôzne individuálne okolnosti vysídlených osôb, a to podporou tých osôb, ktoré sa na Ukrajinu chcú a môžu vrátiť. Zatiaľ čo niektoré osoby sa môžu chystať na návrat domov už v krátkodobom horizonte, iné môžu vzhľadom na svoju špecifickú situáciu potrebovať viac času. Dôležité je takisto zvážiť schopnosť Ukrajiny udržateľným spôsobom reintegrovať všetky osoby vysídlené v dôsledku vojny. Členské štáty by preto mali prijať opatrenia, ktorými sa pripraví pôda pre hladkú a udržateľnú reintegráciu na Ukrajine, pričom by mali zohľadniť všetky uvedené aspekty a plne využiť a rozšíriť nástroje, ktoré sa už stanovujú v článkoch 21 a 23 smernice 2001/55/ES.
- (7) Únia, najmä prostredníctvom Nástroja pre Ukrajinu, zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792⁹, poskytuje Ukrajine komplexnú podporu na riešenie sociálnych, hospodárskych a environmentálnych dôsledkov ruskej útočnej vojny, čím prispieva k obnove, rekonštrukcii a modernizácii krajiny a k povojnovej obnove ukrajinskej spoločnosti, a to aj vytvorením sociálnych a hospodárskych podmienok, ktoré vnútorne vysídleným osobám a osobám s poskytnutou dočasnou ochranou v Únii uľahčia návrat domov, keď to situácia umožní alebo keď sa tak rozhodnú.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu (Ú. v. EÚ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

- (8) Osoby, ktoré uvažujú o návrate domov na Ukrajinu, by mali mať možnosť prijímať informované rozhodnutia, ktoré by zároveň podporili udržateľnosť ich návratu. V rámci hladkého postupného ukončenia dočasnej ochrany pre osoby vysídlené z Ukrajiny by členské štáty mali zaviesť štruktúrovanejší prístup na podporu návštev financovaných z vlastných prostriedkov s cieľom oboznámenia so skutočnosťami, ako sa uvádza v článku 21 ods. 1 smernice 2001/55/ES. Tieto návštevy by mohli slúžiť ako opatrenie na budovanie dôvery osôb s poskytnutou dočasnou ochranou v Únii, pretože by im to umožnilo skontrolovať rodinu alebo majetok, prípadne posúdiť úroveň deštrukcie v ich komunitách a celkovo podmienky na Ukrajine. S cieľom zvýšiť ich účinnosť a zabrániť ich zneužívaniu by členské štáty mali stanoviť parametre, podmienky a požiadavky pre takéto návštevy. Všetky takéto parametre, podmienky alebo požiadavky by sa mali koordinovať s ostatnými členskými štátmi a mali by sa stanoviť a oznámiť transparentným spôsobom. Na uvedený účel by členské štáty mali zriadiť kontaktné miesta.

- (9) Členské štáty sú povinné prijať opatrenia potrebné na umožnenie dobrovoľného návratu osôb, ktorým sa skončila dočasná ochrana, ako sa uvádza v článku 21 ods. 1 smernice 2001/55/ES. Na uvedený účel by členské štáty mali stanoviť osobitné programy dobrovoľného návratu, pri ktorých môžu využiť podporu poskytovanú medzinárodnými organizáciami. Aby sa zabezpečila ich účinnosť a predišlo sa riziku ich zneužitia, tieto programy by mali byť starostlivo navrhnuté, komplexné a dobre komunikované, pričom by sa v ich rámci mali zohľadňovať potreby a kapacity Ukrajiny, ako aj potreby vysídlených osôb z Ukrajiny s poskytnutou dočasnou ochranou v rámci Únie, a situácia tých, ktorí zostali na Ukrajine, s cieľom udržať sociálnu súdržnosť. Preto by sa v rámci každého takéhoto programu mala uprednostniť podpora reintegrácie, na ktorú budú na Ukrajine k dispozícii finančné prostriedky Únie, a nie individuálna podpora. Podmienky oprávnenosti na účasť v takýchto programoch by sa mali jasne stanoviť a od osôb, ktoré ich chcú využívať, by sa malo vyžadovať prihlásenie sa do týchto programov. Členské štáty by v rámci týchto programov mohli zvážiť poskytnutie pomoci pri organizovaní odchodov, napríklad do tej istej oblasti na Ukrajine. Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex), zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896¹⁰, by v rámci svojho mandátu mohla členským štátom pomáhať poskytovaním logistickej podpory.

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráží a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624 (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

- (10) Hoci by programy dobrovoľného návratu mali mať obmedzené a pevne stanovené trvanie, mali by poskytovať dostatok času na zabezpečenie primeranej koordinácie s ukrajinskými orgánmi s cieľom uľahčiť postupnú a primeranú integráciu vracajúcich sa osôb do ich komunit, a to v oblastiach zahŕňajúcich prístup k základným službám a zariadeniam, ako sú ubytovanie, bývanie alebo lekárska starostlivosť. Preto aj s cieľom zabezpečiť koordináciu počiatočného trvania programu dobrovoľného návratu so všetkými členskými štátmi a ukrajinskými orgánmi by sa v programoch dobrovoľného návratu mala stanoviť lehota na odchod, ktorá umožní dosiahnuť uvedené ciele, a to v zásade v trvaní jedného roka. V rámci Fondu pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF), zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1147¹¹, je pre členské štáty k dispozícii podpora na riešenie finančných potrieb týkajúcich sa vysídlených osôb z Ukrajiny s poskytnutou dočasnou ochranou, ktorá môže prispieť aj k financovaniu programov dobrovoľného návratu. Počas trvania programov dobrovoľného návratu by sa dotknutým osobám malo umožniť naďalej sa oprávnenne zdržiavať v členskom štáte, v ktorom sa im poskytla dočasná ochrana. Keďže okolnosti na mieste sa môžu odo dňa prijatia tohto odporúčania do ukončenia dočasnej ochrany vyvíjať, pričom čas pôvodne stanovený v programoch dobrovoľného návratu nemusí byť dostatočný na zabezpečenie postupnej a udržateľnej reintegrácie na Ukrajine, členské štáty by mali medzi sebou a s ukrajinskými orgánmi koordinovať stanovenie inej alebo predĺženej lehoty na dobrovoľný odchod v rámci svojich programov dobrovoľného návratu. Opatreniami týkajúcimi sa programov dobrovoľného návratu nie je dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES¹².

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1147 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Fond pre azyl, migráciu a integráciu (Ú. v. EÚ L 251, 15.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1147/oj>).

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnenne zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

- (11) S cieľom znížiť administratívne zaťaženie spojené s možným individuálnym vydávaním povolení na pobyt osobám prihláseným do programov dobrovoľného návratu by členské štáty mali využiť možnosť stanovenú v článku 21 ods. 3 smernice 2001/55/ES rozšíriť všetky uplatniteľné práva spojené s dočasnou ochranou stanovené v kapitole III smernice 2001/55/ES na osoby, ktoré požívajú dočasnú ochranu na základe vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382 a ktoré využívajú program dobrovoľného návratu, aj po dátume skončenia platnosti vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382 až do dátumu návratu vysídlených osôb na Ukrajinu alebo do dátumu uplynutia lehoty na dobrovoľný odchod v rámci príslušného programu dobrovoľného návratu. Okrem toho, aby sa zabezpečila kontinuita a predišlo sa neoprávneným pobytom bezprostredne po skončení dočasnej ochrany, by členské štáty mali zabezpečiť, aby sa osoby, ktoré využili dočasnú ochranu, mohli oprávnene zdržiavať na ich území v čase od skončenia platnosti vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382 do uplynutia lehoty, v ktorej sa osoby môžu prihlásiť do programu dobrovoľného návratu.

- (12) Je možné, že ku konkrétnemu dátumu skončenia platnosti vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382 Ukrajina nebude schopná uspokojiť potreby osôb s inými osobitnými potrebami, než sú potreby súvisiace s ich zdravotným stavom. S cieľom zabezpečiť udržateľný návrat na Ukrajinu, v rámci ktorého sa zohľadní schopnosť Ukrajiny uspokojiť potreby takýchto osôb, by členské štáty mali uplatňovať ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorými sa transponuje článok 23 ods. 1 smernice 2001/55/ES, aj na osoby s inými osobitnými potrebami, než sú potreby súvisiace s ich zdravotným stavom, a prijať potrebné opatrenia týkajúce sa podmienok pokračovania ich oprávneného pobytu v Únii. V relevantných prípadoch by členské štáty mali zabezpečiť, aby sa osobitné potreby dotknutých osôb zohľadňovali v podmienkach pobytu. Takýto pobyt by sa mal skončiť hneď, ako bude Ukrajina schopná zabezpečiť osobitné potreby dotknutej osoby.
- (13) Členské štáty by mali využiť možnosť stanovenú v článku 23 ods. 2 smernice 2001/55/ES umožniť osobám vysídleným z Ukrajiny, ktorých deti sú maloletými deťmi, ktoré navštevujú školu v členskom štáte, pobyt na svojom území aj po skončení dočasnej ochrany poskytnutej na základe vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382, aby uvedené deti mohli dokončiť obdobie školskej dochádzky, zvyčajne školský rok, prebiehajúce v čase skončenia platnosti uvedeného vykonávacieho rozhodnutia.

- (14) Aby sa zabezpečilo riadne poskytovanie informácií a pomohlo osobám s poskytnutou dočasnou ochranou robiť informované rozhodnutia s plnou znalosťou faktov, je dôležité čo najviac využívať existujúce nástroje a kanály a zabrániť duplicite úsilia. Na tento účel by členské štáty mohli využívať prípadné centrá jednoty, ktoré sa zriadili alebo zriaďujú na ich území s cieľom pomôcť udržiavať spojenie s Ukrajincami žijúcimi v zahraničí. Centrá jednoty by sa mali využívať na poskytovanie informácií o prechode na iné právne postavenie, o návštevách na oboznámenie sa so skutočnosťami a o programoch dobrovoľného návratu alebo na uvedenie toho, kde tieto informácie možno získať. Na podporu centier jednoty môžu členské štáty použiť finančné prostriedky z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu vrátane dodatočných pridelených prostriedkov vyplývajúcich z revízie viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027, zriadeného nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093¹³, v polovici trvania a z preskúmania programov členských štátov v polovici trvania v rámci Fondu pre azyl, migráciu a integráciu. Na tento účel je možné získať podporu aj od medzinárodných organizácií a tretích krajín. S cieľom zefektívniť úsilie sa členské štáty nabádajú, aby do svojich individuálnych plánov na zriadenie centier jednoty zahrnuli znalosti, kapacity a siete, ktoré ponúkajú medzinárodné organizácie. Okrem toho by sa mohli organizovať informačné kampane, ktoré sú v súlade s komunikáciou Únie.

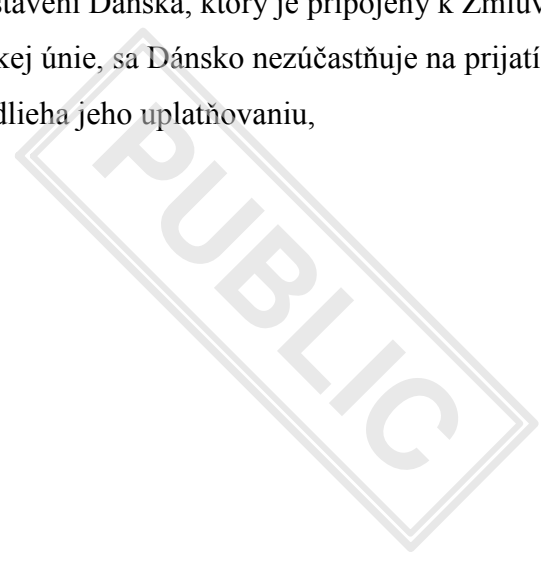
¹³ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s.11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

- (15) S cieľom zabezpečiť koordinovaný prístup medzi členskými štátmi a s ukrajinskými orgánmi v súvislosti s vykonávaním tohto odporúčania by členské štáty mali naďalej koordinovať svoju činnosť, vymieňať si informácie a monitorovať situáciu na mieste na rôznych príslušných fórach vrátane platformy solidarity uvedenej vo vykonávacom rozhodnutí (EÚ) 2022/382, na ktorú možno prizvať ukrajinské orgány spolu s príslušnými prípravnými orgánmi Rady v rámci ich príslušných mandátov a zodpovedností.
- (16) Keďže postupné ukončenie dočasnej ochrany vysídlených osôb z Ukrajiny povedie k významným zmenám v ich postavení, je nevyhnutné mať presný prehľad o vývoji situácie. Takisto vzhľadom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-753/23¹⁴, a najmä na jeho bod 30, by členské štáty mali zintenzívniť svoje úsilie o pravidelnú a rýchlu aktualizáciu svojich údajov o dočasnej ochrane na platforme na registráciu dočasnej ochrany vrátane údajov o neaktívnych registráciách, ako aj v rámci mechanizmu pre pripravenosť a riadenie kríz v oblasti migrácie (sieť Únie pre pripravenosť a krízové riadenie v oblasti migrácie).
- (17) V súlade s článkom 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, Írsko listom z 22. júla 2025 oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto odporúčania.

¹⁴ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 27. februára 2025, Krasiliva, C-753/23, ECLI:EU:C:2025:133.

- (18) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto odporúčania, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

- A) Opatrenia na podporu prechodu na iné právne postavenie už pred skončením dočasnej ochrany
1. Členské štáty by mali podporovať a uľahčovať prístup osôb s poskytnutou dočasnou ochranou na základe vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382 k vnútroštátnym právnym postaveniam. Povolenia na pobyt vydané na tento účel by sa mohli zakladať napríklad na zamestnaní, samostatnej zárobkovej činnosti, odbornej príprave alebo vzdelávaní a výskumnej činnosti, rodinných alebo iných dôvodoch alebo by mohlo ísť o povolenia na pobyt na osobitné účely, a to za predpokladu, že uvedené osoby spĺňajú podmienky stanovené vo vnútroštátnom práve.
 2. Členské štáty by mali umožniť osobám s poskytnutou dočasnou ochranou na základe vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382, najmä ak nie je možný prístup k vnútroštátnym právnym postaveniam, a ktoré inak spĺňajú podmienky na získanie iného postavenia stanoveného v práve Únie, aby požiadali o povolenia podľa smerníc (EÚ) 2016/801, (EÚ) 2021/1883 a (EÚ) 2024/1233 za predpokladu, že postavenie osoby s dočasnou ochranou by nemali súčasne s povolením udeleným podľa uvedených smerníc. Členské štáty by mali čo najskôr, najneskôr však v čase podania žiadosti o takéto povolenie, informovať osoby s poskytnutou dočasnou ochranou na základe vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382 o rozdiel medzi právami udelenými na základe dočasnej ochrany a právami udelenými podľa uvedených smerníc a o tom, že nemôžu súčasne využívať dočasnú ochranu a získať povolenie podľa uvedených smerníc.

- B) Opatrenia na prípravu podmienok pre hladkú a udržateľnú reintegráciu na Ukrajine
3. Členské štáty by mali s náležitým ohľadom na článok 21 ods. 1 smernice 2001/55/ES umožniť osobám s poskytnutou dočasnou ochranou na základe vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382 uskutočniť návštevy Ukrajiny financované z vlastných prostriedkov s cieľom oboznámiť sa so skutočnosťami. V tejto súvislosti by členské štáty mali:
- a) stanoviť a koordinovať s ostatnými členskými štátmi parametre, podmienky a požiadavky návštev zameraných na oboznámenie sa so skutočnosťami a
 - b) informovať o týchto parametroch, podmienkach alebo požiadavkách osoby, ktoré by mohli chcieť takéto návštevy uskutočniť, a na tento účel zriadiť kontaktné miesta.
4. S cieľom zabezpečiť návraty na Ukrajinu by členské štáty mali stanoviť osobitný program dobrovoľného návratu v súlade s článkom 21 ods. 1 smernice 2001/55/ES, ktorý sa má využiť po skončení dočasnej ochrany na základe vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382. V tejto súvislosti by členské štáty mali:
- a) zabezpečiť koordináciu s ukrajinskými orgánmi s cieľom uľahčiť reintegráciu v komunitách na Ukrajine, a to v oblastiach, ako je hľadanie ubytovania alebo bývania alebo zabezpečenie prístupu k základným službám a infraštruktúre vrátane lekárskej starostlivosti;
 - b) zabezpečiť, aby sa v podpore v rámci programov dobrovoľného návratu uprednostňovala podpora reintegrácie do komunít na Ukrajine pred individuálnou podporou;

- c) stanoviť podmienky oprávnenosti na využitie programu dobrovoľného návratu v koordinácii s ostatnými členskými štátmi a Komisiou;
- d) požadovať, aby sa osoby, ktoré chcú využiť program dobrovoľného návratu, do takéhoto programu prihlásili s cieľom využiť ho;
- e) stanoviť konkrétnu lehotu na dobrovoľné odchody v rámci programov dobrovoľného návratu, a to v zásade v trvaní jedného roka po skončení dočasnej ochrany; členské štáty by sa mali koordinovať navzájom a s ukrajinskými orgánmi v súlade s bodom 8 tohto odporúčania v prípade, ak by bola vzhľadom na vývoj situácie na mieste potrebná iná alebo predĺžená lehota na dobrovoľný odchod, pretože sa stanovený čas nezdá dostatočný na umožnenie postupnej a udržateľnej reintegrácie vysídlených osôb na Ukrajinu;
- f) využiť možnosť podľa článku 21 ods. 3 smernice 2001/55/ES rozšíriť všetky uplatniteľné práva spojené s dočasnou ochranou stanovené v kapitole III smernice 2001/55/ES na tie osoby, ktorým sa poskytla dočasná ochrana na základe vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382 a ktoré využívajú program dobrovoľného návratu, až do dátumu ich návratu na Ukrajinu alebo do uplynutia lehoty na dobrovoľný odchod v rámci dotknutého programu dobrovoľného návratu; členské štáty by mali zabezpečiť pokračovanie legálneho pobytu pre vysídlené osoby od dátumu skončenia platnosti vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382 do uplynutia lehoty, v ktorej sa takéto osoby môžu do uvedeného programu prihlásiť;

g) zväžiť poskytnutie pomoci pri organizácii odchodov, najmä do tej istej oblasti na Ukrajine; agentúra Frontex by v rámci svojho mandátu mohla členským štátom pomáhať poskytovaním logistickej podpory.

5. Pri náležitom rešpektovaní ľudskej dôstojnosti by členské štáty mali prijať potrebné opatrenia týkajúce sa podmienok pobytu osôb, ktoré nespĺňajú požiadavky na prístup k iným postaveniam a majú iné osobitné potreby, než sú potreby, na ktoré sa vzťahuje článok 23 ods. 1 smernice 2001/55/ES, ktoré Ukrajina nebude môcť uspokojiť po uplynutí trvania dočasnej ochrany na základe vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382. Členské štáty by mali v relevantných prípadoch zabezpečiť, aby sa v rámci podmienok pobytu zohľadňovali ich osobitné potreby takýchto osôb. Takýto pobyt by sa mal skončiť hneď, ako bude Ukrajina schopná zabezpečiť osobitné potreby dotknutých osôb.
6. Členské štáty by v súlade s článkom 23 ods. 2 smernice 2001/55/ES mali umožniť osobám vysídleným z Ukrajiny, ktorých deti sú maloletými deťmi, ktoré navštevujú školu v členskom štáte, pobyt na svojom území aj po skončení dočasnej ochrany stanovenej vo vykonávacom rozhodnutí (EÚ) 2022/382, aby uvedené deti mohli dokončiť obdobie školskej dochádzky prebiehajúce v čase skončenia platnosti uvedeného vykonávacieho rozhodnutia. Na účely uvedených opatrení bude prebiehajúcim obdobím školskej dochádzky zvyčajne školský rok.

- C) Opatrenia na zabezpečenie poskytovania informácií vysídleným osobám
7. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby osoby s poskytnutou dočasnou ochranou na základe vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382 boli riadne informované o dostupných možnostiach prechodu na iné právne postavenia vrátane výhod a práv súvisiacich s prechodom na tieto postavenia, ako aj o situácii na Ukrajine, o požiadavkách na návštevy zamerané na oboznámenie sa so skutočnosťami a o podpore pri návrate domov, ktorá je k dispozícii v Únii a na Ukrajine, najmä pokiaľ ide o program dobrovoľného návratu. V tejto súvislosti by členské štáty mali:
- a) vytvoriť rýchle vnútroštátne komunikačné systémy a postupy, ako sú napríklad kontaktné miesta alebo informačná kampaň, ktorá je v súlade s komunikáciou Únie;
 - b) tie členské štáty, ktoré majú v úmysle zriadiť na svojom území v spolupráci s ukrajinskými orgánmi centrum jednoty, by mali toto centrum jednoty využívať na poskytovanie príslušných informácií vysídleným osobám; členské štáty sa nabádajú, aby do svojho vnútroštátneho plánu na zriadenie centier jednoty začlenili znalosti, kapacity a siete, ktoré ponúkajú medzinárodné organizácie;
 - c) zvážiť využitie programu Fondu pre azyl, migráciu a integráciu vrátane dodatočných prostriedkov, ktoré vyplynuli z revízie príslušného viacročného finančného rámca v polovici trvania a z preskúmania národných programov v polovici trvania, na podporu centier jednoty.

- D) Opatrenia na zabezpečenie koordinácie, monitorovania a výmeny informácií medzi členskými štátmi a s ukrajinskými orgánmi
8. Členské štáty by mali naďalej koordinovať a vymieňať si informácie o príslušnom vývoji, ako aj o vykonávaní tohto odporúčania, najmä v kontexte platformy solidarity a príslušných prípravných orgánov Rady v rámci ich príslušných mandátov a povinností. Komisia na tento účel spolupracuje s členskými štátmi a ukrajinskými orgánmi, a to aj na technickej úrovni v rámci platformy solidarity, na ktorú môžu byť ukrajinské orgány prizvané, a na politickej úrovni prostredníctvom osobitného vyslanca pre Ukrajincov v Únii.

9. Členské štáty by mali zintenzívniť svoje úsilie o monitorovanie vývoja a pravidelne a rýchlo aktualizovať príslušné informácie týkajúce sa postavenia vysídlených osôb z Ukrajiny v príslušných databázach vrátane platformy na registráciu dočasnej ochrany, najmä pokiaľ ide o počet osôb, ktorým sa poskytla dočasná ochrana alebo primeraná ochrana podľa vnútroštátneho práva na území členského štátu, počet osôb, ktoré prešli na iné postavenie a už nepožívajú dočasnú ochranu alebo primeranú ochranu podľa vnútroštátneho práva, a počet osôb, ktorých registrácia je neaktívna. Okrem toho by členské štáty mali zabezpečiť, aby si vymieňali včasné, úplné a presné údaje o všetkých relevantných aspektoch týkajúcich sa osôb, ktorým sa poskytla dočasná ochrana, v rámci mechanizmu pre pripravenosť a riadenie kríz v oblasti migrácie (sieť Únie pre pripravenosť a krízového riadenie v oblasti migrácie).

V ...

Za Radu

predseda/predsedníčka
